

Regio Foodvalley & Triple Helix

BEGROTING 2021-2024

Rapport 25 maart 2020

BEGROTING 2021-2024

REGIO FOODVALLEY & TRIPLE HELIX

INHOUD

inhoud	3
Voorwoord	4
1. Ten geleide	6
1.1. Compacte begroting	6
1.2. De doelstellingen, samengevat	6
1.3. Brede welvaart	8
2. Regio FoodValley & Triple Helix	10
2.1. Kaders Regiobegroting	10
2.2. Kaders Triple Helix	11
2.3. Financiële begroting Regio Food Valley & Triple Helix 2021 - 2024	13
3. Paragrafen	16
3.1. Paragraaf 1: Risico's en weerstandsvermogen	16
3.2. Paragraaf 2: Financiering	18
3.3. Paragraaf 3: Bedrijfsvoering	19
3.4. Paragraaf 4: Verbonden partijen	21
Bijlagen	22
Bijlage 2: Thema's Strategische Agenda	23

VOORWOORD

Ede, maart 2020,

Namens het bestuur van Regio Foodvalley,

Een nieuwe strategische agenda én de regiodeal: beide vragen ze in 2021 om een slagvaardige aanpak, waarbij gemeenten en andere overheden samenwerken met de ondernemers en onderwijs- en kennisinstellingen in onze regio. In deze begroting staan de gezamenlijke ambities uit de strategische agenda centraal. Daarvoor bevat deze begroting twee belangrijke onderdelen:

1. het organiseren van de intergemeentelijke samenwerking, door het regiobureau;
2. inzicht in de ambities van de inhoudelijke ambities van de regio.

Scope van de begroting

Formeel wordt in deze begroting alleen besloten over de financiële gevolgen van het organiseren van de intergemeentelijke samenwerking (1). Maar om daar een goed oordeel over te kunnen vellen is ook grondig inzicht nodig om de ambities en de manier waarop die gerealiseerd gaan worden (2). Daarom wordt in deze begroting daar ook inzicht in gegeven, terwijl de formele besluitvorming alleen over het eerste punt gaat.

In 2021 zal de triple helixsamenwerking verder versterken. Momenteel wordt de nieuwe governance van de regio uitgewerkt. Bij het schrijven van deze begroting zijn de uitkomsten daarvan nog niet bekend. Maar het is wel duidelijk dat de succesvolle samenwerking tussen onderwijs- en kennisinstellingen, ondernemers en overheden in onze regio verder intensificeert. Dat is geweldig, want gezamenlijk zijn de partners staat om maatschappelijke effecten te realiseren die geen van de partners alleen kan bereiken. Tegelijk vraagt het om wederzijds inzicht en begrip voor de verschillen tussen triple helixpartners. Overheden werken met gemeenschapsgeld en zullen hun inbreng altijd zorgvuldig afwegen. En dat duurt wat langer dan wanneer een ondernemer besluit in een project te investeren.

Gelijkwaardig is niet gelijk

Gelijkwaardigheid staat centraal in deze triple helixsamenwerking. En gelijkwaardigheid betekent niet gelijkheid: de partners zijn niet gelijk, ze hebben verschillende rollen, verschillende kwaliteiten, verschillen in organisatiegraad en verschillende werkwijzen. Daarom is succesvol samenwerken ook niet vanzelfsprekend, en daarom wordt vanuit veel regio's met grote interesse gekeken hoe het komt dat dit in Regio Foodvalley zo succesvol lukt.

Een gevolg hiervan is ook dat bij sommige projecten een van de partijen een aanzienlijk grotere inspanning of bijdrage levert dan de andere. Toch moet voor iedereen duidelijk zijn dat onder aan de streep écht sprake is van gelijkwaardigheid, ook al is dat niet altijd tot achter de komma te meten. Dat vraagt scherpe afwegingen, goede monitoring en dat vraagt vertrouwen.

Met dit vertrouwen in onze succesvolle regionale samenwerking legt het regiobestuur u graag deze begroting 2021 - 2024 voor.

Arjen Droog,
wnd. secretaris-directeur

René Verhulst,
voorzitter

1. TEN GELEIDE

1.1. COMPACTE BEGROTING

Deze begroting is compact opgesteld. De inhoudelijke ambities, doelstellingen en benodigde financiering zijn in de kaderbrief 2021 - 2024 weergegeven, waar alle gemeenteraden wensen en bedenkingen over kenbaar hebben gemaakt. Voor een compleet overzicht is de informatie uit de kaderbrief in deze begroting toegevoegd als bijlage.

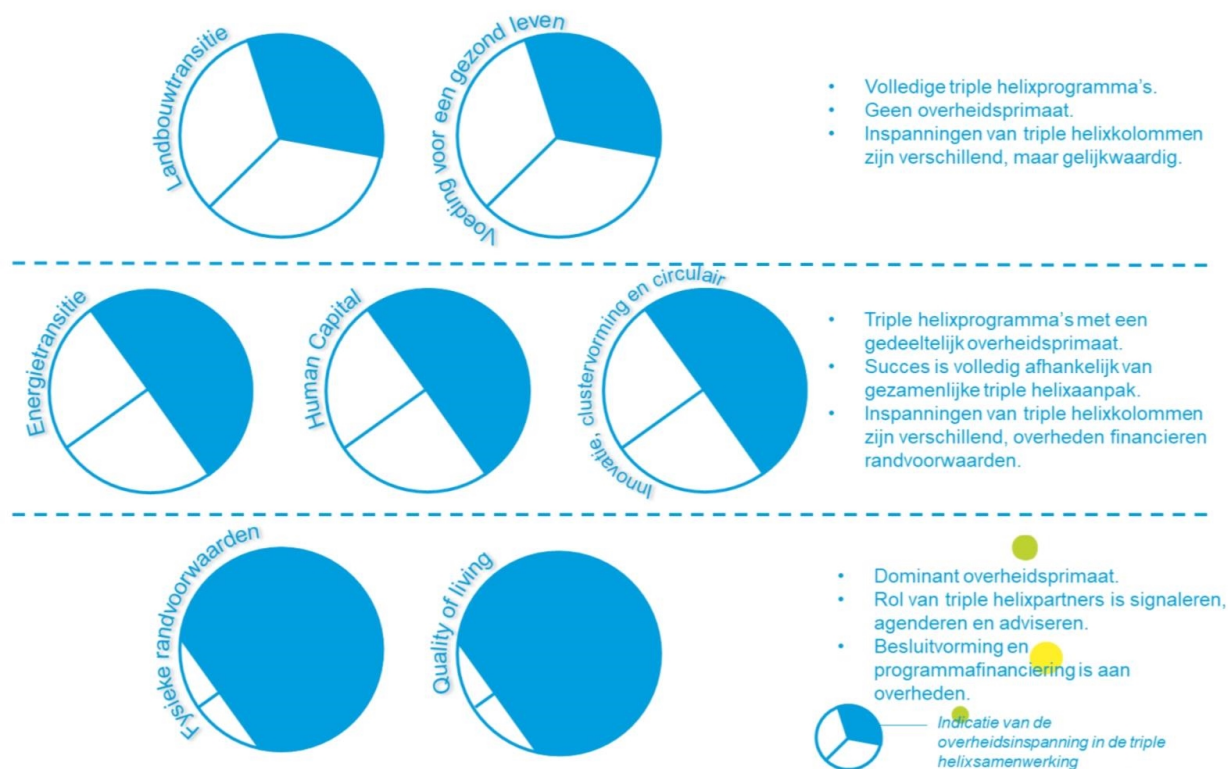
De onderwerpen die in de kaderbrief stonden en in deze begroting zijn opgenomen, worden in het begin van 2021 via jaarplannen verder uitgewerkt en aan de colleges en het regiobestuur voorgelegd. Pas dan beslissen colleges of ze gevraagde middelen ter beschikking stellen. Met het vaststellen van deze begroting worden programmabudgetten dus nog niet vastgesteld: dit kunnen colleges en raden doen wanneer ze een integrale afweging maken bij hun eigen begroting.

1.2. DE DOELSTELLINGEN, SAMENGEVAT

Regio Foodvalley wil vanuit haar DNA bijdragen aan welzijn en gezondheid voor al haar inwoners en bedrijven. In Regio Foodvalley werken we samen om een circulaire, gezonde regio te zijn waar mensen graag wonen, werken en ondernemen.

Regio Foodvalley onderscheidt zich door haar unieke posities op agrifood en Voeding en Gezondheid. Uitbouwen en versterken van deze posities in balans met de omgeving is waar wij de komende periode op inzetten. Ons doel is een regio die economisch, ecologisch en sociaal floreert.

In de strategische agenda zijn deze ambities uitgewerkt in heldere en concrete doelstellingen en verdeeld over zeven thema's:

1.2.1. De centrale thema's uit de strategische agenda

Deze zeven thema's hebben een onderling verschillend karakter. De landbouwtransitie en Voeding voor een gezond leven zijn onderscheidende thema's voor Regio Foodvalley: dit is wat deze regio

uniek maakt en met onze strategische agenda en regiodeal hebben we een landelijke voortrekkersrol op deze onderwerpen. Voor een succesvolle uitvoering van deze thema's zijn we zeer afhankelijk van een succesvolle samenwerking in en met de regionale triple helix.

De drie thema's in het midden van bovenstaande afbeelding (Energietransitie, Human Capital en Innovatie, clustervorming en Circulaire Economie) behoren tot de kern van de activiteiten van de regionale triple helix. Ze zijn als zodanig niet onderscheidend ten opzichte van andere regio's (zoals de Landbouwtransitie en Voeding voor een gezond leven wel zijn), maar bepalen in sterke mate het succes van Regio Foodvalley én zijn ook randvoorwaardelijk voor de onderscheidende thema's.

Tenslotte zijn er twee thema's onderin de afbeelding (Fysieke randvoorwaarden en Quality of living) waar vooral overheden de voornaamste verantwoordelijkheid dragen. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat, goede bereikbaarheid, een prettige woonomgeving en voldoende ruimte om te ondernemen zijn cruciaal voor succes op alle bovenliggende thema's.

1.2.2. Uitdagingen voor 2021

In 2021 wordt volop aan al deze thema's gewerkt. Toch zijn er een aantal expliciete uitdagingen die dit jaar met voorrang om aandacht vragen:

De ruimtelijke uitdaging

In de kaderbrief is dit onderwerp al aangekaart: meerdere thema's en ambities uit de strategische agenda vragen om fysieke ruimte. En meer dan in veel andere regio's beginnen de opgestapelde ruimtevragen te knellen. In Regio Foodvalley willen we een goede toekomst voor innoverende boeren kunnen bieden, dat is noodzakelijk voor de toekomst van het regionale kennisintensieve ecosysteem. Daarnaast zoeken we nieuwe plekken voor wonen en werken. Ook zien we dat vanuit de energietransitie zoekgebieden voor wind en zon worden aangewezen en dat we tegelijkertijd ruimte willen maken voor nieuwe natuur en ons bijzondere landschap willen beschermen.

Om te voorkomen dat thema's onderlinge concurrentie aangaan voor de zelfde beschikbare ruimte en we daardoor met suboptimale keuzes eindigen, is het cruciaal om bij nieuw en bestaand ruimtegebruik functies te stapelen en overkoepelende afspraken te maken over hoe we tot samenhangend beleid komen. De noodzaak hiertoe is groot, want niet alleen de ruimtelijke kwaliteit van de regio staat ook het spel, ook het woonplezier van onze inwoners en de groeimogelijkheden voor succesvolle regionale ondernemers.

De eerste resultaten van de regiodeal

In 2021 zullen de eerste resultaten van de regiodeal zichtbaar worden. Tientallen ondernemers draaien mee in innovatieve projecten om emissie-uitstoot verder terug te dringen, er zullen stevige investeringen worden gedaan in het topcluster agrifood, waar ook lokale en regionale spelers van moeten kunnen profiteren en de verbinding tussen de wereld van agrifood en de gezondheidszorg zal in de regio heel concrete uitwerking krijgen.

De nieuwe fondsenperiode van de EU

In 2021 start de nieuwe fondsenperiode van de Europese Unie. Dan zal duidelijk zijn op welke manier gebruik gemaakt kan worden van Europese middelen voor onze projecten en ambities. De voortekenen laten zien dat de EU in de Green Deal en manier waarop structuurfondsen en het gemeenschappelijke landbouwbeleid worden vormgegeven vooral veel kansen voor de partners binnen Regio Foodvalley opleveren. Voor veel van de aanvragen moet met een internationaal consortium worden gereageerd. Daarom heeft de regio inmiddels strategische samenwerkingen gesloten met Region Östergötland (Zweden) en Business Region Aarhus (Denemarken), twee collega-regio's die ook heel sterk inzetten op innovatie in agrifood. Vanaf 2021 willen we hier de eerste resultaten van kunnen melden.

De verdere uitwerking en realisatie van de RES Regio Foodvalley

In 2021 zal de RES 1.0 die in 2020 opgeleverd wordt verder uitgewerkt gaan worden. In samenspraak met alle betrokken partners worden de plannen verder uitgewerkt binnen de kaders die gemeenteraden hiervoor hebben gegeven. In 2021 zullen veel initiatiefnemers plannen en voorstellen maken voor de energietransitie in Regio Foodvalley: van bewonerscollectieven tot commerciële organisaties. Niet alleen het opwekken van energie uit duurzame bronnen staat centraal, ook isoleren en fors terugdringen van onze energievraag zal volop kansen bieden voor innovatieve ondernemers. In 2021 zal gewerkt worden aan een RES 2.0, waarbij de maatregelen en ruimtelijke gevolgen veel concreter worden uitgewerkt.

De urgente behoefte aan nieuwe medewerkers van het regionale bedrijfsleven

In alle contacten met ons regionale bedrijfsleven valt één ding op: juist in de sectoren die tot de economische pijlers van deze regio gerekend kunnen worden is het vinden van gekwalificeerd personeel een groot probleem. Als de triple helix hier niet met nieuwe, innovatieve initiatieven komt, zullen we de gevolgen hiervan merken. De regionale economische groei van de afgelopen jaren zal stokken, net als de toename van de werkgelegenheid. Het is zelfs denkbaar dat bedrijven vanwege het gebrek aan gekwalificeerde medewerkers besluiten gedeeltelijk of geheel te verhuizen naar buiten de regio.

Tegelijkertijd zien we dat op die plekken waar de regionale triple helix het initiatief neemt om projecten op te zetten, de resultaten erg positief zijn: op de ICT Campus lukt het om jaarlijks acht procent te groeien in aantallen medewerkers, doordat ICT-bedrijven, opleiders en overheden in tal van projecten samen optrekken en daardoor zorgen voor een attractieve werkomgeving voor ICT'ers. In 2021 zullen we ook de eerste resultaten van andere interessante projecten op dit vlak kunnen zien. Met name de Food Academy Nijkerk en Barneveld Tomorrow zijn het vermelden waard. In 2021 gaat de regionale triple helix meer van deze initiatieven opstarten, waarbij nieuwe onderwijsconcepten en samenwerkingen tussen bedrijfsleven en scholen zullen ontstaan.

De groei van de regionale clustervorming

Concentreer je op waar je goed in bent en probeer niet successen van andere regio's te kopiëren. Zo zullen we in Regio Foodvalley bijvoorbeeld niet investeren in grootschalige chemische clusters of in de bancaire sector, maar juist wel in de clusters die tot de economische kracht van de regio behoren. Naast agrifood zijn dat bijvoorbeeld zorg en techniek (zowel hightech als lowtech). Deze clusters willen we versterken. Niet alleen door binnen zo'n cluster te streven naar meer samenwerking en uitwisseling, maar juist ook door sterke clusters met elkaar te verbinden. Dat levert opvallende cross-overprojecten op zoals rond sensorische innovaties bij het terugdringen van emissie-uitstoot in de agrarisch gebieden van de regio. Om deze ontwikkeling te stimuleren zullen er in 2021 diverse initiatieven worden genomen die steeds gedragen moeten zijn door de brede triple helix. Ook zullen krachtige initiatieven die al lopen voortgezet worden. Hierbij denken we met name aan alle werkplaatsen rond Circulaire Economie.

1.3. BREDE WELVAART

In de nieuwe strategische agenda wordt het begrip brede welvaart gehanteerd. Het idee van brede welvaart is dat welvaart niet meer uitsluitend wordt uitgedrukt in wat er verdiend wordt (het bruto regionaal product), maar verder, breder kijkt naar de mogelijkheden (zoals toegang tot scholing, natuur, huisvesting) voor inwoners om een bepaald niveau van welvaart te behalen.

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en Telos hebben sinds eind 2019 een dashboard beschikbaar gemaakt waarin de kwaliteit van leven in regio's inzichtelijk wordt gemaakt. Het dashboard is onderdeel van een onderzoeksprogramma dat het PBL in de periode 2019 tot 2022 uitvoert op verzoek van het Ministerie van LNV, aansluitend bij het beleid gericht op de Regio Deals.

Het dashboard (www.kwaliteitvanleven.pbl.nl) maakt de verschillende dimensies van de kwaliteit van leven op regionaal schaalniveau inzichtelijk, geïnspireerd op het onderzoek *How's life in your region?* van de OESO. Dit is een eerste stap in de monitoring van de brede welvaart op regionaal niveau waarbij de kwaliteit van leven in het hier en nu in beeld wordt gebracht. Het dashboard brengt op elf thema's welvaart in beeld, onderverdeeld in de drie dimensies 'Samenleving & subjectief welzijn', 'Inkomen & arbeid' en 'Gezondheid & leefomgeving'.

1.3.1. Regioprofiel Foodvalley

Hoe ziet dit er nu voor Regio Foodvalley uit? Op veel aspecten doen we het beter dan andere regio's en het Nederlands gemiddelde (figuur 1). Bovendien is er in Regio Foodvalley ten opzichte van 2014 op veel aspecten een verbetering zichtbaar.

Figuur 2 laat de ontwikkeling van Regio Foodvalley ten opzichte van 2014 zien op de elf thema's. Op vrijwel alle thema's scoort de regio (veel) beter, met uitzondering van het thema wonen. Dit komt door de afname van de beschikbaarheid van betaalbare woningen, met name huurwoningen.

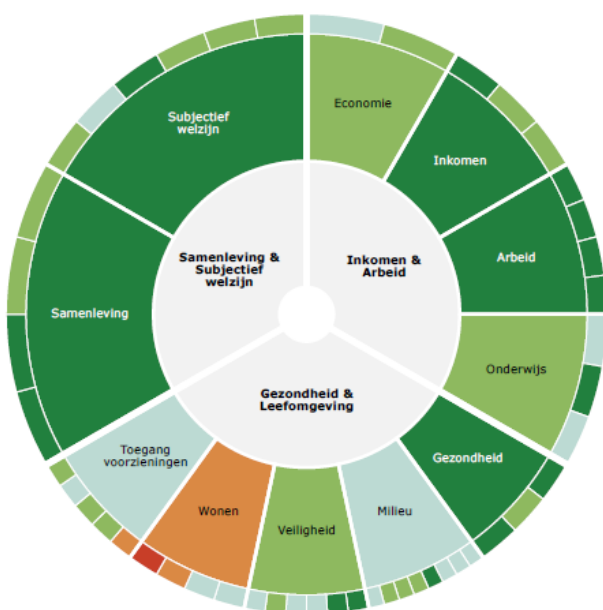
Waarom relevant?

In deze begroting worden programma's genoemd met zo concreet mogelijk doelstellingen. De middelen die we inzetten voor de programma's en projecten en de doelstellingen die we daarin nastreven, gezamenlijk uiteindelijk impact moeten hebben op de kwaliteit van het leven in onze regio. Het dashboard van PBL en Telos kan op termijn bijdragen aan het vergroten van zicht op de effectiviteit van de inzet van middelen. Zo kan het dashboard aanknopingspunten bieden om onze programma's aan te scherpen.

Een kanttekening is hierbij wel op zijn plaats: impact is van veel meer factoren afhankelijk dan alleen wat binnen de begroting van Regio Foodvalley gebeurt.

Figuur 1 - Score Regio Foodvalley t.o.v. andere regio's

Figuur 2 - Score Regio Foodvalley huidig t.o.v. Regio Foodvalley 2014

2. REGIO FOODVALLEY & TRIPLE HELIX

2.1. KADERS REGIOBEGROTING

2.1.1. Bureau Regio Foodvalley

Het regiobureau is een compacte organisatie waar de intergemeentelijke samenwerking wordt ondersteund en waar daarnaast ook gewerkt wordt aan het verder versterken van de triple helixsamenwerking.

In 2020 wordt een nieuw governance-model voor Regio Foodvalley uitgewerkt. Dit zal gevolgen hebben voor de opdracht en de werkwijze van het regiokantoor. Ook zal in 2020 gewerkt worden aan het organiseren van de uitvoeringscapaciteit. Want de mooie, ambitieuze strategische agenda vraagt om een slagkrachtige aanpak zodat de ambities en doelstellingen ook daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden.

Vanuit het regiokantoor wordt regionale besluitvorming ondersteund. Dit omvat meer dan meestal wordt gedacht. Niet alleen worden alle ambtelijke overleggen die binnen de scope van de Strategische Agenda vallen gepland en voorbereid, ook de aansturing van de programmamanagers, het samenwerken aan de integraliteit van voorstellen en alle bestuurlijke processen tot aan het moment dat visies en plannen aan gemeenteraden worden voorgelegd nadat het regiobestuur hierover een besluit heeft genomen. Dit gebeurt in een intensieve samenwerking met een grote groep medewerkers van de regiogemeenten, zowel beleidsinhoudelijke ambtenaren als intermediairs die met processen meekijken en -denken en financiële experts die de dekking van plannen in de gaten houden. Ook wordt de regio gevraagd om inbreng te leveren bij de totstandkoming van provinciale en rijksagenda's. Veelal gebeurt dit in afstemming met andere regio's, en ook hier ligt een (coördinerende) rol voor het regiokantoor.

Daarnaast faciliteert het regiokantoor ook de samenwerking van de acht gemeenten met de triple helixpartners in de regio. Ook hier is een grote groep medewerkers van ondernemers en onderwijs- en onderzoeksinstituten bij betrokken.

De nieuwe Strategische Agenda verwoordt een collectieve ambitie vanuit de triple helix. Dit betekent dat het regiokantoor meer dan in het verleden de triple helixsamenwerking zal faciliteren, en zich zal inspannen om de programma's en projecten die voortkomen uit de Strategische Agenda met inbreng van alle noodzakelijk betrokken partijen goed gestart te krijgen.

Het regiokantoor vormt in toenemende mate ook de uitvalsbasis voor regionale programmamanagers.

Vanuit het regiokantoor wordt ook GR Regio De Vallei ondersteund. Hiervoor betaalt Regio De Vallei jaarlijks een vergoeding.

2.1.2. Public Affairs (nationaal en internationaal)

Met de Regiodeal en Strategische Agenda is veel afstemming met Rijk, provincies en andere betrokkenen noodzakelijk. Het zelfde geldt voor de Europese Commissie en Europese partnerregio's waarmee we optrekken in Europese projecten. Met de inspanningen voor Public Affairs wordt gewerkt aan bestaande en nieuwe relaties die van belang zijn voor Regio Foodvalley en die nodig zijn om de regionale ambities waar te maken.

2.1.3. Mobiliteitsfonds

Het Mobiliteitsfonds Regio FoodValley bestaat sinds eind 2013. De toevoeging aan het fonds wordt jaarlijks geïndexeerd en afzonderlijk bij de gemeente in rekening gebracht. In 2021 wordt € 362.000 toegevoegd aan het Mobiliteitsfonds. Conform planning worden op deze manier voldoende middelen gespaard om de vier afgesproken projecten te kunnen co-financieren:

- Knooppunt Hoevelaken;
- Knooppunt A1-A30;

- Brug bij Rhenen;
- Kwaliteitsimpuls Valleilijn;
- Rondweg N233

Dit project past binnen de huidige financiële omvang van het Mobiliteitsfonds.

2.2. KADERS TRIPLE HELIX

2.2.1. Regiodeal en Strategische Agenda

Samenwerken in de regionale triple helix hoort bij de kern van Regio Foodvalley. Voor deze samenwerking is een nieuwe governance in voorbereiding. Bij het opstellen van deze begroting is nog niet bekend hoe deze er uit zal zien. Wel zal de governance een vertaling zijn van de goede en verder verbeterende samenwerking tussen de overheden (inclusief beide provincies), ondernemers en onderwijs- & kennisinstellingen in en om de regio.

Voor de regiodeal is de aansturing belegd bij een stuurgroep die is samengesteld uit vertegenwoordigers van de partners van de regiodeal: Provincie Gelderland, Provincie Utrecht, Wageningen University & Research, VNO-NCW Midden, Universiteit Utrecht, LTO Noord - afdeling Gelderse Vallei, Waterschap Vallei en Veluwe, Regio Foodvalley en de rijksoverheid.

2.2.2. Communicatie & marketing

Marketing en communicatie vanuit Regio Foodvalley omvat het bouwen en onderhouden van het merk Foodvalley, wat we samen met Foodvalley NL doen. Samen met alle betrokken triple helixpartners worden marcom-activiteiten opgezet. De kanalen die de regio hiervoor hanteert zijn onder andere: www.regiofoodvalley.nl en toekomstige subsites (gekoppeld aan programma's en grote projecten), nieuwsbrieven en persberichten, het magazine Groei dat tweemaal per jaar verschijnt en diverse activiteiten en evenementen in de regio. Soms organiseert de regio deze activiteiten zelf (zoals raadsinformatiebijeenkomsten) en soms sluit de regio aan op activiteiten van partners, zoals de business events in de regio. De behoefte aan goede en proactieve informatie vanuit Regio Foodvalley is groot; niet alleen bij raadsleden, ook bij ondernemers en inwoners.

Noodzaak: verbinding met ondernemers

Een belangrijke ambitie die uit de Strategische Agenda voortvloeit is dat Regio Foodvalley het directe contact met het regionale bedrijfsleven sterk moet verbeteren. Veel ondernemers hebben het beeld dat ze eigenlijk wel wat zouden moeten met Regio Foodvalley, maar weten niet precies hoe ze dat moeten aanpakken. Dat geldt zowel voor boeren, als voor voedselproducerende bedrijven. Maar dit geldt óók voor het regionale bedrijfsleven dat niet meteen onder agrifood te scharen valt. Daarom zal in de kaderbrief 2021 duidelijk worden dat de regio investeert in de communicatiekanalen richting het regionale bedrijfsleven. Regionale bedrijven moeten gemakkelijker kunnen aansluiten bij regionale programma's. En inmiddels kunnen we daar ook al goede voorbeelden van laten zien. Vooral rond Circulaire Economie valt op dat veel regionale bedrijven meedoen en zelfs het initiatief van de lokale overheden overnemen.

2.2.3. Internationalisering

In de Strategische Agenda wordt het belang van internationale samenwerking beschreven. Sinds vijf jaar is gewerkt aan een goede relatie met een (beperkt) aantal Europese voedselregio's, waarbij met Region Östergötland (Zweden) en Business Region Aarhus (Denemarken) samenwerkingsovereenkomsten zijn aangegaan. Inhoudelijk zijn er vanaf 2021 flinke kansen, omdat in de nieuwe begroting van de Europese Commissie veel meer aandacht en geld zit voor voedselgerelateerde thema's.

Ook de samenwerking onder Food NL, met de leidende Nederlandse foodregio's is in dit kader belangrijk. In Europa hebben we veel meer slagkracht en invloed als we onze krachten bundelen. De samenwerking met AgriFood Capital en Greenport Venlo onder Food NL vraagt onze blijvende inzet.

Tenslotte is de samenwerking met de medewerkers van verschillende gemeenten en andere partners op het gebied van public affairs hierbij cruciaal: lobbyinspanningen richting Den Haag, Brussel en

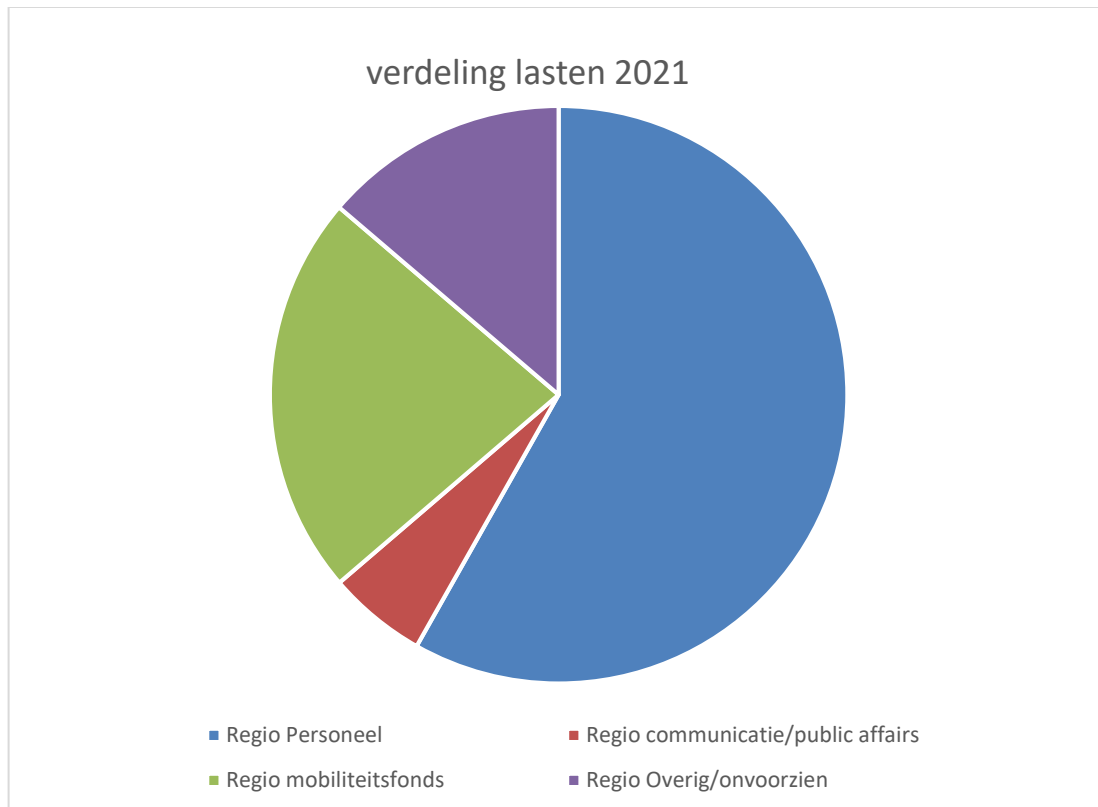
andere partijen moeten samenhang hebben. Dan pas hebben ze kracht en effect. Of het nu om het beïnvloeden van beleid gaat, of om het vinden van middelen voor de thema's van onze regio.

2.3. FINANCIËLE BEGROTING REGIO FOOD VALLEY & TRIPLE HELIX 2021 - 2024

Hierbij moet worden opgemerkt dat alleen de in 2.3.2 opgenomen bedragen de begroting vormen van Regio FoodValley; de activiteiten de bijlage 2 komen, voor zover gemeenten er aan deelnemen, ten laste van de eigen gemeentebegroting en vormen als zodanig geen onderdeel van de 'gemeentelijke bijdrage'.

2.3.1. De begroting: inzicht in relatie inzet en middelen

Tabel 1: overzicht van baten en lasten Begroting Regio Foodvalley

Meerjarenbegroting 2021-2024		Meerjarenbegroting 2021-2024			
Rijlabels		2021	2022	2023	2024
☒ Bedrijfsvoering		-	-	-	-
☒ Lasten		1.351.000	1.389.000	1.428.920	1.470.000
Bestuur/Beleid		27.000	28.000	29.000	30.000
Communicatie/werkbudget		89.000	91.000	93.920	97.000
Kantoorkosten		150.000	153.000	156.000	159.000
Salarissen en sociale lasten		935.000	963.000	992.000	1.022.000
Transparante btw		106.000	109.000	112.000	115.000
Triple Helix		44.000	45.000	46.000	47.000
☒ Baten		-1.351.000	-1.389.000	-1.428.920	-1.470.000
Algemene bijdrage regiogemeenten		-1.183.200	-1.216.900	-1.252.520	-1.289.300
Bijdrage Regio de Vallei		-15.300	-15.600	-15.900	-16.200
Salarissen en sociale lasten		-46.500	-47.500	-48.500	-49.500
Transparante btw		-106.000	-109.000	-112.000	-115.000
Triple Helix		-	-	-	-
☒ Werkprogramma		-	-	-	-
☒ Lasten		362.000	369.000	376.000	384.000
Mobiliteitsfonds		362.000	369.000	376.000	384.000
☒ Baten		-362.000	-369.000	-376.000	-384.000
Mobiliteitsfonds		-362.000	-369.000	-376.000	-384.000
Eindtotaal		-	-	-	-

Begrotingsjaar T

2021

	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
(im) Materiële vaste activa						
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekingen						
Financiële vaste activa: Leningen						
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	4.669.306	2.033.514	2.033.514	2.033.514	2.033.514	2.033.514 +
Totaal Vaste Activa	4.669.306	2.033.514	2.033.514	2.033.514	2.033.514	2.033.514
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen						
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen						
Uitzettingen <1 jaar	209.343	0	0	0	0	0
Liquide middelen	112.731	467.731	829.731	1.198.731	1.574.731	1.958.731
Overlopende activa	8.242	0	0	0	0	0 +
Totaal Vlottende Activa	330.316	467.731	829.731	1.198.731	1.574.731	1.958.731
Totaal Activa	4.999.622	2.501.245	2.863.245	3.232.245	3.608.245	3.992.245
Passiva	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	2.146.245	2.501.245	2.863.245	3.232.245	3.608.245	3.992.245
Voorzieningen						
Vaste schuld						
Totaal Vaste Passiva	2.146.245	2.501.245	2.863.245	3.232.245	3.608.245	3.992.245
Vlottende schuld	33.370	0	0	0	0	0
Overlopende passiva	2.820.007	0	0	0	0	0 +
Totaal Vlottende Passiva	2.853.377	0	0	0	0	0
Totaal Passiva	4.999.622	2.501.245	2.863.245	3.232.245	3.608.245	3.992.245

2.3.2. Bijdrage per gemeente - Regio Food Valley & Triple Helix

Barneveld	€ 192.547
Ede	€ 384.470
Nijkerk	€ 142.673
Renswoude	€ 17.467
Rhenen	€ 66.481
Scherpenzeel	€ 32.802
Veenendaal	€ 217.925
Wageningen	€ 128.833
Totaal	€ 1.183.200

o.b.v. inwonersaantallen 1-1-2019

Inwoneraantal 1-1-19 volgens CBS		
Barneveld	57.960	16,27%
Ede	115.732	32,49%
Nijkerk	42.947	12,06%
Renswoude	5.258	1,48%
Rhenen	20.012	5,62%
Scherpenzeel	9.874	2,77%
Veenendaal	65.599	18,42%
Wageningen	38.781	10,89%
Totaal	356.163	100,00%

3. PARAGRAFEN

3.1. PARAGRAAF 1: RISICO'S EN WEERSTANDSVERMOGEN

Op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de regio in de paragraaf weerstandsvermogen inzicht verschaffen in de robuustheid van de begroting. Het weerstandsvermogen van de regio is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen zodat de taken kunnen worden voortgezet. Het weerstandsvermogen bestaat uit relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de regio beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van Regio Foodvalley voor het begrotingsjaar en ook voor de meerjarenraming.

Artikel 42 van de gemeenschappelijke regeling bepaalt dat het algemeen bestuur bij regeling de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vaststelt. Deze regeling waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Beleid t.a.v. reserves en voorzieningen

Regio Foodvalley heeft een reserve voor het exploitatierisico i.c. de Algemene reserve gevormd. Deze reserve wordt toereikend geacht gelet op de beschreven risico's.

Stille reserves

Stille reserves zijn de meerwaarden van activa die de boekwaarden te boven gaan bij directe verkoop. De regio heeft geen stille reserves.

Stelposten

In de begroting 2021 is geen post onvoorzien als stelpost opgenomen.

Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. risico's voortvloeiend uit het eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen /nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen.

ad 1. Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid

Exploitatierisico

De Gemeentewet geeft het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling de taak een begroting in structureel en reëel evenwicht vast te stellen. Dit betekent dat tegenover structurele lasten in ieder geval een gelijk bedrag aan structurele baten staat. Dit is een belangrijke voorwaarde om voor repressief toezicht (minst belastende vorm) in aanmerking te komen. Voor een oordeel over deze voorwaarde is een transparant overzicht nodig van eenmalige/incidentele baten en lasten die het begrotingssaldo beïnvloeden.

De opzet van de begroting 2021 is zo dat de lasten van het algemeen bestuurlijke deel gedekt worden uit een bijdrage per deelnemende gemeente gebaseerd op het aantal inwoners. Eventuele tekorten kunnen incidenteel gedekt worden uit de algemene reserve.

Secundaire arbeidsvoorwaarden.

Op grond van de gemeenschappelijke regeling zijn de rechtspositieregelingen van de gemeente Ede van toepassing op personeel van de regio. Ook ten aanzien van het individueel keuzebudget (IKB) volgt de regio de rechtspositie van de gemeente Ede.

Werkkostenregeling

De werkkostenregeling heeft per 1-1-2015 alle bestaande fiscale regels voor vergoedingen vervangen. Vanaf 1-1-2020 is de regeling verruimd. Over de eerste € 400.000 wordt het percentage 1,7% van de fiscale loonsom, over het bedrag boven de € 400.000 blijft het percentage 1,2%. Daarnaast zullen een aantal kostensoorten niet meer vanuit de WKR betaald hoeven te worden. Voor vergoedingen boven dit bedrag moet een eindheffing van 80% betaald worden. Regio Foodvalley komt naar verwachting niet boven de forfaitaire ruimte uit.

Conclusie

Kenmerkend voor het risicoprofiel van Regio Foodvalley is dat de regio m.b.t. de strategische samenwerking nauwelijks ontvankelijk is voor risico's. Bovendien is een Algemene Reserve gevormd voor het opvangen van deze risico's.

3.2. PARAGRAAF 2: FINANCIERING

Inleiding

Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de regio beschrijft hoe zij, op basis van het treasurystatuut, de investeringen wil financieren. Het doel van deze paragraaf is inzicht te verschaffen in de financieringssystematiek en risico's die daarmee samenhangen.

Met deze paragraaf wordt eveneens voldaan aan een aantal verplichtingen volgend uit de Wet financiering decentrale overheden (wet fido). Regio Foodvalley hanteert het treasurystatuut van de gemeente Ede.

Rentelasten/baten

De regio heeft met de BNG een rekening-courant-overeenkomst gesloten.

Financieringspositie

Regio Foodvalley kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

Om het herfinanciering risico voor de samenwerkingsverbanden te beperken is een norm ingesteld waaraan de samenwerkingsverbanden worden getoetst: de rente-risiconorm. Om de risico's van hogere renten bij noodzakelijke herfinancieringen en/of renteherzieningen te beperken, mag het totaal van de leningen die moeten worden geherfinancierd of waarvan de rente moet worden herzien, jaarlijks niet meer dan 20% van de totale vaste schuld per 1 januari bedragen. De regio blijft de komende jaren binnen de norm.

3.3. PARAGRAAF 3: BEDRIJFSVOERING

Inleiding

Artikel 14 van het Besluit Begroting en verantwoording (BBV) verplicht de regio om de stand van zaken en de voornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering weer te geven.

De werkorganisatie

Het Regiobestuur heeft gekozen voor een compacte organisatie van het Bureau die ten dienste staat van de Triple Helix samenwerking in de Foodvalley regio en de intergemeentelijke samenwerking. Taken en bevoegdheden zijn geformaliseerd in de gemeenschappelijke regeling Regio Foodvalley en het mandaatbesluit. Voor de hoge ambities in het programma ter uitvoering van de Strategische Agenda 2020-2025, is een efficiënt en slagvaardig Bureau nodig.

De taken voor het Bureau Regio Foodvalley zijn in hoofdlijnen de volgende:

- Stimuleren en ondersteunen van de Triple Helix samenwerking. De werkgroep Triple Helix, waarin vertegenwoordigers zitten namens en gefinancierd door de drie O's, draagt hiervoor zorg. Deze werkgroep wordt getrokken en secretariael ondersteund vanuit het Bureau Regio Foodvalley.
- Stimuleren en ondersteunen van de (WGR-)samenwerking tussen de gemeenten.
- Het Bureau Regio Foodvalley ondersteunt het Regiobestuur en de andere bestuurlijke gremia in de WGR-samenwerking, zoals de portefeuillehouder overleggen; het Bureau Regio Foodvalley verzorgt de secretariële ondersteuning van deze bestuurlijke overleggen.
- Uitvoeren van de regionale activiteiten ter uitvoering van het uitvoeringsprogramma, waarbij de inzet van het Bureau nodig is. Concreet:
 1. Het verder uitbouwen van de internationale lobby, dat wil zeggen: "Brussel" en het uitwerken en uitvoeren van de internationaliseringsagenda. Meer voorlichting voor, missies naar en ontvangsten van internationale ondernemers en ondernemingen e.d.
 2. Communicatie, marketing en acquisitie: het concept Foodvalley regio versterken, nog meer bekendheid te geven en sterker uit te dragen ('be good and tell it'; profileren met unique selling points); uitbouwen en verbreden acquisitie-inspanningen gericht op bedrijven; e.d.

Voor ondersteunende taken, zoals archief, financiën en P&O wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van de gemeente Ede.

Lokale hulpstructuur:

Regio Foodvalley is een goed voorbeeld van netwerksamenwerking. Dat was zo, en zal ook zo blijven. Uitgangspunt van de regionale samenwerking is dat deze wordt ondersteund door een klein, hoogwaardig Regiobureau, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de in de gemeenten aanwezige capaciteit en kennis. . Op dit moment geldt dat de ambtelijke inzet van gemeenten bestaat uit:

- De regio heeft twee portefeuillehouder overleggen, waarvan het "secretariaat" gevoerd wordt door negen parttime portefeuillecoördinatoren op de terreinen economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, voedsel en eiwittransitie, energiestrategie, wonen en mobiliteit. De coördinatoren bereiden inhoudelijk de vergaderingen van de portefeuillehouder overleggen voor en worden daarbij ondersteund door een ambtelijk overleg, waarin in principe alle gemeenten participeren.
- Elke gemeente heeft een (ambtelijk) intermediair, die zorg draagt voor de verbinding tussen regio en gemeenten. De intermediair werkt voor en in de gemeente. De intermediair draagt onder meer zorg voor de voorbereiding van vergaderingen van Regiobestuur en portefeuillehouders-overleggen op gemeentelijk niveau.
- Er bestaat een werkgroep met financials vanuit elke gemeente, om financieel vinger aan de pols te houden en de regiodirectie en -controller te adviseren.
- In de loop van de jaren zijn er daarnaast verschillende overleggen ontstaan, die een beroep doen op ambtelijke inzet vanuit de gemeenten. Het betreft onder meer het communicatie overleg en de werkgroep Public Affairs.

Relatie Regio De Vallei

De secretariële, administratieve en financiële ondersteuning voor Regio De Vallei wordt geleverd vanuit het Bureau Regio Foodvalley van Regio Foodvalley. Regio Foodvalley ontvangt daarvoor een vergoeding van Regio De Vallei.

Financiën

De ontwikkeling van adequate bedrijfsvoering (scheiding van functies, administratieve organisatie, bewaking, verantwoording en rechtmatigheid) is een continu proces.

De regiodirecteur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om opdracht tot betaling te geven. De administratie wordt verzorgd door de controller, die via dienstverleningsovereenkomst is ingehuurd bij gemeente Ede.

BTW

De bedragen in de begroting zijn exclusief BTW. De door de regio betaalde BTW wordt gecompenseerd door de regiogemeenten. Deze zogenaamde doorschuif BTW / transparante BTW wordt verantwoord in de jaarrekening en loopt over de exploitatie.

Personeelszaken

Voor het personeel van de regio is de rechtspositie van de gemeente Ede van toepassing. Ook is aansluiting gezocht bij het IKB (Individueel Keuze Budget) dat de gemeente Ede hanteert. Dat geldt ook voor de inzet van de bedrijfsgezondheidsdienst. Een personeelsconsulent van de gemeente is tevens adviseur van de regio en ook aanspreekpunt voor het personeel. De salarisadministratie wordt eveneens door de gemeente Ede verzorgd.

Automatisering

De hardware wordt door de regio zelf aangeschaft. Verder maakt de regio gebruik van de dienstverlening van de gemeente Ede. Deze adviseert ook bij de aankoop (kwantumkorting) en ondersteunt de regio bij haar dagelijks werkzaamheden (helpdesk).

Interne zaken

De postregistratie vindt plaats op het regiosecretariaat en van hieruit worden ook de verslaglegging, correspondentie en agendabeheer voor het bestuur verzorgd. Archivering en archiefbewaring worden ingehuurd bij de gemeente Ede.

Huisvesting

Het Bureau Regio Foodvalley is gehuisvest in het gebouw De Vleugel van de gemeente Ede. In 2018 is de keuze gemaakt om elders huisvesting te vinden. Momenteel wordt onderzocht of het regiokantoor in 2021 kan verhuizen naar de Mauritskazerne in Ede.

Overhead

Volgens het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV moeten de kosten van overhead conform de definitie in de notitie Overhead van de commissie BBV inzichtelijk worden gemaakt.

Rechtmatigheid

Vanaf 1-1-2021 vindt er een wijziging plaats inzake de rechtmatigheidsverantwoording. Het Algemeen bestuur dient vanaf dat moment vooraf de kader en normen te bepalen voor de rechtmatigheidsverantwoording voor het Dagelijks bestuur en de getrouwheid voor de accountant. Gedurende het jaar dient het Dagelijks bestuur uitvoering te geven aan de vastgestelde kaders en normen. Het Dagelijks bestuur legt in de jaarstukken verantwoording af over de rechtmatigheid.

3.4. PARAGRAAF 4: VERBONDEN PARTIJEN

Artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft aan dat in de begroting in een aparte paragraaf in elk geval aandacht moet worden geschonken aan de visie, welke de regio heeft op de verbonden partijen in relatie tot de uitvoering van de regionale doelstellingen. Wat wil de regio met deze partijen? Hoe past de uitvoering van de taken binnen de thema's? Hoe dragen ze bij aan het uitvoeren van het gewenste beleid? Ook moeten de voornemens van de partijen zelf aan de orde komen.

Regio Foodvalley heeft zelf geen verbonden partijen met dien verstande dat zij voor de regiogemeenten wel een verbonden partij is. In de Gemeentewet is opgenomen dat de kosten van gemeenschappelijke regelingen behoren tot de verplichte uitgaven van gemeenten. In de gemeenschappelijke regeling Regio Foodvalley is opgenomen dat de verdeling tussen de regiogemeenten geschiedt op basis van inwoneraantal.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Kerngegevens

Adresgegevens

Bezoekadres: Raadhuisstraat 117
6711 DS Ede

Postadres: Postbus 9022
6710 HK Ede

Telefoon: 0318 680 667

Website: www.regiofoodvalley.nl

BIJLAGE 2: THEMA'S STRATEGISCHE AGENDA

3.4.1. Landbouwtransitie

Regio Foodvalley gaat voor een toekomstbestendige agrifood-keten en een vitaal platteland. Dit doet de regio samen met boeren en bedrijven in de keten. Deze samenwerking heeft al mooie resultaten opgeleverd en de regio is dan ook trots op de boeren die innoveren, met collega's en partners de tanden zetten in maatschappelijke vraagstukken en zo vormgeven aan het boerenbedrijf van de toekomst.

Doelen

Concreet wordt dit vertaald in de volgende operationele doelen:

1. Stimuleren van ondernemerschap en innovatie, zodanig dat veehouders voldoende kennis hebben over nieuwe technieken, productiemethoden, circulair en emissiearm werken.
Dit gaan we doen door de ontwikkeling van nieuwe technieken (pilots), aangepaste vergunningverlening, monitoring en betere samenwerking tussen veehouders, ketenpartners en kennisinstellingen.
2. Verbeteren van de profilering en waardering van boeren, zodanig dat duurzame verdienmodellen voor veehouders mogelijk zijn o.a. door de inzet op korte(re) ketens, inzet ICT, ontwikkeling van alternatieve eiwitten, eerlijkere verdeling van winsten en risico's in de keten.
3. Stevige aanpak gericht op de leefomgeving, zodanig dat de bodemkwaliteit stijgt, biodiversiteit aantoonbaar toeneemt, de kwaliteit van het landschap en de waterkwaliteit verbetert.
Door het organiseren van cursussen en bijeenkomsten vergroten we de kennis bij boeren, beleidsmakers, loonwerkers en grondverpachters over bodembioïologie. Met de relevante betrokkenen ontwikkelen we bedrijfsplannen voor natuur-inclusieve landbouw passen deze concreet toe op bedrijfsniveau en gebiedsniveau (zoals in een stroomgebied).
4. Het verbeteren van de ruimte om te ondernemen voor boeren, zodanig dat er sprake is van emissiereductie en circulaire productiemethoden (gericht op transport en hergebruik van mest en andere reststromen). We willen dit bereiken door faciliterend beleid, de aanpassing van belemmerende wet- en regelgeving en de inzet van big data voor voorspellen van leegstand en grondgebruik.
5. Aandacht voor verbindend ondernemen, zodat (1) jaarlijks gemiddeld 20 veehouders in concrete projecten verbinding maken met burgers/consumenten, (2) meerdere boeren en tuinders hun bedrijfsvoering ontwikkelen op het vlak van verbinding en/of korte ketens, (3) meerdere horecamedewerkers kennis hebben over het verhaal van de boer en het product, en (4) meer bezoekers worden ontvangen op veehouderijen & kinderen van de basisschool en het voortgezet onderwijs deelnemen aan boerderij-educatie.
6. Training en begeleiding van boeren, zodanig dat (1) boeren besluiten kunnen nemen over de toekomst van hun agrarische bedrijf, (2) gemiddeld 10 boeren dit jaar ondersteund worden bij het ontwikkelen van een visie op hun toekomstige bedrijfsvoering, (3) jonge ondernemers voorbereid worden op de overname van een bedrijf en (4) het financiële inzicht van boeren is vergroot door training.

Producten

Netwerkorganisatie Salentein

- De netwerkorganisatie werkt via themagroepen aan de hierboven genoemde doelen
- Er wordt een Transitieboard en Transitieteam opgericht die de afstemming en voortgang van projecten bewaakt

Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij (uitvoering hiervan verloopt grotendeels via de regiodeal)

- Versnellen van innovaties & toepassen d.m.v. pilots op praktijkbedrijven (deels via Regiodeal)
- Aanpassing vergunningverlening

Regionaal Programma Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)

- Aanvullend aan het functieveranderingsbeleid: pilots ontwikkelen voor nieuwe oplossingen en voor de inzet van big data bij het opsporen en voorspellen van leegstand en ondermijning.

Afstemming Aanpak Stikstofproblematiek

- Inzet voor experimenteerruimte voor een goede stikstofpilot, gekoppeld aan het project *Aanpak Luchtkwaliteit*.

Uitvoering geven aan Regiodeal (zie hoofdstuk 1.4)

3.4.2. Voeding voor een gezond leven

Regio Foodvalley wil een omgeving realiseren waarin gezond en duurzaam geproduceerd voedsel bijdraagt aan een gezond leven van haar inwoners.

Nadrukkelijk moet hierbij vermeld worden, dat de doelen uit dit thema in samenhang met de doelen (met name 1, 2, 4 en 5) van het thema landbouwtransitie gerealiseerd gaan worden. Vooral bij de thema's eiwittransitie, korte ketens en voedselverspilling is er een sterk integraal karakter.

Doelen

- Terugdringen van overgewicht in de regio (stoppen van de toename).
- Terugdringen van het aantal mensen met diabetes type 2 (met 2% in 2030).
- Interventies laten landen in woonwijken, horeca, MKB en de schoolomgeving voor:
 - een gezondere voedselomgeving
 - tegengaan voedselverspilling
 - afzetmogelijkheden voor regionaal geproduceerd voedsel
- Verschuiven van de verhouding dierlijk en plantaardig eiwit in voeding (van 60/40 naar 40/60) in 2030.
- Realisatie van een allround eiwit expertise center.
- Er komt experimenteerruimte in wet- en regelgeving t.b.v. pilots productiemethoden van alternatieve eiwitbronnen.
- Beschikbaarheid en bereikbaarheid vergroten van regionaal geproduceerd voedsel.
- Reststromen gebruiken en kringlopen sluiten (circulaire voedselketen).
- Verminderen van CO₂-uitstoot door verminderen voedselverspilling met 50% in 2050.
- Experimenten uitrollen onder bedrijven en inwoners om voedselverspilling tegen te gaan.

Producten

- Realisatie groter netwerkverband vanuit Coalitie Preventie in de Foodvalley.
- Een platform/ dashboard met gezondheidsindicatoren is gereed (indicatoren via bestaande metingen).
- Er is een platform voor kennisdeling op de thema's gereed.
- Proeftuin Voedselverspilling heeft een vaste positie in regio Foodvalley.
- Nieuwe afzetpunten voor regionaal geproduceerd voedsel is gestart.
- Er is een doorlopende leerlijn op voedselverspilling op de Technasia in de regio.
- Eerste taken van insectenexpertisecentrum zijn gestart.
- Er is een voorlichtingscampagne over de beschikbaarheid van (regionale) alternatieve (groene) eiwitbronnen voor inwoners.
- Er is een businessplan voor de doorontwikkeling van het expertisecentrum.

Wat we gaan doen in 2021

- Interventies op gezonde voeding, gezonde voedselomgeving en tegengaan voedselverspilling worden uitgevoerd en uitgerold.
- Geleerde lessen uit interventies worden gedeeld en uitgedragen.
- Naar aanleiding van proeftuinen wordt een start gemaakt met het ontsluiten van de kennis in de (in eerste instantie) insectensector. Hierbij sluiten zetten we het netwerk in, dat inmiddels stevig verankerd is.
- We weten bij welke lokale initiatieven we kunnen aansluiten om het consumeren van alternatieve eiwitbronnen onder aandacht te brengen bij consumenten.
- Vanuit de bestaande activiteiten van het expertisecentrum wordt gekeken waar de behoeften en doorontwikkelmogelijkheden liggen.

De regiogemeenten hebben in 2019 en 2020 ook gezamenlijk de kosten voor het programmanagement gedragen. In de nieuwe strategische agenda hebben deze thema's

nadrukkelijk prioriteit gekregen. Een (beperkte) uitbreiding van de bemensing is voor een goede aansturing van deze thema's noodzakelijk.

3.4.3. Energietransitie

De gemeenten in Regio Foodvalley hebben de ambitie om in 2050 een energie neutrale regio te zijn en in 2030 een CO2-reductie gerealiseerd te hebben van 55% ten opzichte van 1990. Regio Foodvalley werkt aan de energietransitie vanuit het regionaal DNA en op een manier die haar kracht versterkt. Dit gebeurt langs drie lijnen:

Doelen

Toekomstbestendige Energie-infrastructuur:

- Inzicht in mogelijkheden voor regionale opwek en besparing;
- Concrete plekken voor opwek energie met projecten en planning;
- Afstemming over warmtebronnen;
- Inzicht in gevolgen voor de energie-infrastructuur;
- Inzicht in de al gerealiseerde projecten en plannen.

Verduurzaming Gebouwde Omgeving

- Samenwerking op het gebied van ontzorging eigenaar-bewoners.

Vermindering CO₂-uitstoot

- Inzicht in bijdragen van projecten van de regio aan de vermindering van de CO₂-uitstoot.

Producten

- Er is een Regionale Energie Strategie (RES) 1.0.
- Er is een ondersteuningspakket voor de lokale energieloketten en lokale wijkaanpakken.
- Er is een overzicht van de projecten van Regio Foodvalley die bijdragen aan de vermindering van de CO₂-uitstoot.

Wat we gaan doen in 2021

- We willen een Regionale Energie Strategie opleveren met oog voor alle regionale belangen en faciliteren daarvoor het proces rondom de Regionale Energie Strategie.
- We willen draagvlak creëren voor energiebesparing en grootschalige opwek en zorgen voor afstemming tussen betrokken partijen over communicatie, participatie en ontwikkelen zo nodig instrumenten die een positieve bijdrage daaraan leveren.
- We willen keuzes maken gebaseerd op feiten en consensus en zorgen ervoor dat onze regiopartners toegang hebben tot de kennis die daarvoor nodig is, dan wel de mogelijkheid hebben om zich een mening te vormen over de issues die relevant zijn voor de energietransitie in onze regio.

3.4.4. Human Capital

Regio Foodvalley maakt werk van een optimaal functionerende arbeidsmarkt met aandacht voor elk talent en in elke levensfase. Dit wordt langs drie lijnen uitgewerkt:

Doelen

Toptalent kiest voor de regio

- Investeren in de bekendheid van de mogelijkheden die de regio biedt voor talent;
- Optimale leefomgeving en bereikbaarheid is cruciaal. Investeren afstemmen o.b.v. persona's te werven medewerkers;
- We richten op basis van ervaren en voorspelde tekorten, gewenste groei en strategische keuze de werving op specifiek (vaktechnisch) personeel;

Elk talent telt

- Het aantal mensen dat (on)vrijwillig niet deelneemt aan de arbeidsmarkt, wordt tot een minimum bereikt. We ondersteunen parttimers die meer willen werken, werknemers die van baan en/of sector willen switchen en bereiken hen die (nog) niet beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt.

Een leven lang leren en ontwikkelen

De medewerkers waarmee we nu en in de toekomst knelpunten op kunnen lossen, al beschikbaar. We hebben gerealiseerd dat veel meer medewerkers al hun ervaring en ontwikkelde competenties inzetten op de plek waar ze het meeste nodig zijn:

- Transitie vormgeven: voor ieder probleem op de arbeidsmarkt zijn de mensen deels aanwezig, maar op de verkeerde plek.
- Duurzame inzetbaarheid: mensen vanuit het vak van het verleden opleiden voor de kansen van de (nabije) toekomst

Product

Toptalent kiest voor de regio

- Verbinden met alle regionale samenwerking tussen werkgevers, onderwijs en overheid (de Triple helix), en gemeentelijke projecten binnen deze ambitie verstevigen. Daarmee ondersteunen en waar mogelijk mee ontwikkelen van de bekendheid, en aantrekkelijkheid van de regio beter voor het voetlicht brengen en borgen.
- Communicatie en branding, sterker uitstralen wie we zijn, waar we voor staan en wat we doen. De eigenheid van de regio.
- Starten onderzoek naar de arbeidsethos in de regio. Veel mensen spreken positief over de arbeidsethos van deze regio, maar we hebben weinig beeld waarom de regio zich laat kenmerken door lange dienstverbanden en de daarbij horende SWOT-analyse.
- Ontwikkelen van een expat-partnerprogramma, waardoor het interessanter wordt om je in deze regio te vestigen als expat.

Elk talent telt

- Ontwikkeling van methodieken om toekomstig arbeidspotentieel te bereiken. (niet ww populatie maar werkende die meer willen werken, statushouders en mensen die kunnen werken maar niet actief zoeken).
- Aanpak ontwikkelen om het bestaand arbeidspotentieel te behouden (we laten niemand los).
- Arrangementen ontwikkelen op gebied van begeleiding die de werkgever biedt om talent een kans te geven.
- Duurzame banen ontwikkelen.

Een leven lang leren en ontwikkelen

- Door ontwikkelen van de leercultuur in Foodvalley op basis van de strategische agenda onderwijs.
- Inventariseren van de scholingsbehoefte van bedrijven en sectoren.
- Gezamenlijk ontwikkelen van nieuwe scholingsvormen, kort cyclisch met baangarantie doormiddel van makelen en schakelen.
- Praktijk carrousel ontwikkelen voor docenten, om zich bij te scholen en voeling te houden met veranderingen in de baan waar ze voor opleiden.
- Imago campagne herwaardering vakmanschap.

3.4.5. Innovatie, clustervorming en circulair

De regio bouwt aan een toekomstbestendige regionale economie door stimulering van innovatie, clustervorming en circulair ondernemen. Dit wordt in twee sporen uitgewerkt:

Doelen

Innovatie en clustervorming

- Verdubbeling van de externe innovatie (meer onderlinge samenwerking en crossovers) van 17% naar 35%.
- Toename in productinnovatie (verbeteringen van producten) van 50% naar 60%.
- Toename in procesinnovatie (verbeteringen van productie- of bedrijfsprocessen) van 43% naar 53%.
- Toename in marktinnovatie van 19% naar 29%, met name binnen clusters.

Circulaire economie

- Duurzamer gebruik van grondstoffen.
- Meer concurrerend vermogen.
- Regio Foodvalley als innovatieve kennisregio voor de Circulaire Economie

Producten

- Er is een innovatie platform.
- Er is een innovatiemakelaar.
- Onderwijs verbinden aan innovatie; alle stageopdrachten, onderzoeksprogramma's en projecten, waarbij studenten worden ingeschakeld (onderwijs) zijn regionaal inzichtelijk.

- Een actief Living Lab Regio Foodvalley Circulair, waarin consortia van bedrijven of kleine clusters die zich samen richten op het in praktijk brengen van de geïdentificeerde kansen.
- Binnen het Living Lab zijn bedrijven, overheden en kennisinstellingen gelijkwaardige partners.

Wat we gaan doen in 2021

- Vergroten van samenwerking in grotere en kleinere clusters dat moet leiden tot innovatieplatform.
- De inzet van de innovatiemakelaar wordt gecontinueerd.
- In Triple Helix-verband onderwijs en innovatie stimuleren; primaat bij onderwijs, de overheid heeft een stimulerende rol.
- Living Lab Regio Foodvalley Circulair behaalt in 2021 de volgende resultaten:
 - Organiseren kennisdeling o.a. door werkplaatsen en evenementen (minimaal 3 regionale events rondom circulair).
 - Opbouwen portefeuille met goede voorbeelden van ondernemingen, samenwerkingen en andere initiatieven die partijen in de Regio Foodvalley motiveren en inspireren Aanspreekpunt en start van een circulair loket voor ondernemers, kennisinstellingen en overheden.
 - Uitwisselingsplatform in de vorm van een marktplaats voor circulaire producten én voor studentenprojecten.
 - Grondstoffenstromen in kaart.
 - Cirkelstad Veenendaal wordt uitgebouwd Cirkelregio Foodvalley voor de bouw.
 - Er zijn minimaal 10 samenwerkingen aan circulaire businesscases ontstaan via onder meer de werkplaatsen door nieuwe ketensamenwerking en Circulaire business modellen.
 - Duidelijke versterking van de aandacht voor circulariteit in het onderwijs.
 - Basis voor circulaire innovaties en cross-overs (zoals biogas en waterstof in onze transportsector).

3.4.6. Fysieke randvoorwaarden

Regio Foodvalley wil een aantrekkelijke locatie zijn voor bedrijven in de kennisdomeinen agrifood, ICT, zorg, maakindustrie en logistiek. Regio Foodvalley werkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio, rekening houdend met de waarden slim, duurzaam en gezond, aan goede vestigingslocaties en digitale ontsluiting.

Doelen

- Verbeteren externe bereikbaarheid: Herkenbare ingangen van de regio met minder vertragingen, betere treinbedieningen en goede aansluitingen tussen auto, trein en fiets.
- Verbeteren interne bereikbaarheid: Een beter aanbod van OV, fiets (vertragsvrij), auto (minimale vertragingen) en vervoer voor iedereen op de belangrijke verbindingroutes in de regio. Een betere bereikbaarheid van economische en maatschappelijke hotspots.
- Het stimuleren van een verandering van vervoerswijzen naar duurzamere vormen van vervoer in de regio waaronder 5% CO2 reductie en ongeveer 20% minder autogebruik in 2022 ten opzichte van 2018 onder zowel werknemers van gemeenten in de regio als bij werknemers van 15 bedrijven en/of kennisinstellingen in de regio.
- Gebruik maken van slimme en innovatieve manieren om Regio Foodvalley veilig bereikbaar te houden.
- Goede werklocaties, de regio wil:
 - 'Haar' bedrijven en instellingen in alle levensfasen huisvesten en faciliteren.
 - Werklocaties ontwikkelen en deze in hun onderlinge samenhang bezien.
 - Inzetten op complementariteit i.p.v. concurrentie van deze werklocaties en neemt daar een actieve rol in.

Producten

- Op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid:
 - Onderzoek naar en plannen voor verbetering van OV verbindingen en oplossing van knooppunten.
 - Fietsroutes tussen economische kernen in de regio en naar kernen buiten de regio.
 - Een Mobiliteitsconvenant Regio Foodvalley en een mobiliteitsmakelaar.
 - Een regionale verkeersdesk.
- Op het gebied van economisch beleid:
 - Actueel Regionaal Programma Werklocaties
 - Actueel beleid op Perifere en Grootchalig Detailhandel

- Actuele visie op kantoren
- Inzicht in werklocaties
- Inzicht in leegstand

Wat we gaan doen in 2021

- Opvolging geven aan de verdiepende gebiedsvisie Veenendaal-De Klomp ten behoeve van het versterken van de knooppuntfunctie.
- Vervolg geven aan lobbyactiviteiten ten aanzien van het versterken van knooppunt Barneveld-Noord, ten behoeve van de realisatie van een railterminal, een oplossing voor de aansluiting A1/A30 en een betere treinverbinding tussen Regio Amersfoort, Regio Foodvalley en de CleanTech Regio.
- Beter gebruik van verkeersdata ten behoeve van een veiliger bereikbare regio.
- Het voortzetten van de werkgeversaanpak ten behoeve van het stimuleren van duurzame mobiliteit.
- In gesprek blijven met concessieverleners en vervoerders over gewenste OV verbindingen ten behoeve van een sluitend en aantrekkelijk OV netwerk.
- Het realiseren van fietsroutes ten behoeve van een sluitend en aantrekkelijk fietsnetwerk.
- Uitvoeren van het staande economisch beleid: Monitoren van leegstand en werklocaties, het voeren van acquisitie.

3.4.7. Quality of living

Regio Foodvalley biedt een aantrekkelijke woon-en leefomgeving waar het behoud en de versterking van landschap- en natuurwaarden en cultuurhistorie onderdeel van uitmaakt. Versterking van natuur en landschap en cultuurhistorische waarden vormen een nieuw onderdeel van het programma Quality of living. Dit dient na vaststelling van de Strategische Agenda nader ingevuld worden op basis van de uitkomsten van de *Verkenning ruimtelijke impact opgaven Regio Foodvalley*.

Doelen

- Bouw van voldoende nieuwe woningen (1.900-2.500).
- Bouw van meer woningen voor middenhuur (10-15%; variërend per gemeente).
- Terugdringen van de schaarste aan sociale huurwoningen.
- Bouw van meer flexibele woonvormen voor studenten, arbeidsmigranten (met name in Ede en Wageningen).
- Vitale en duurzame stadscentra, wijken en dorpen.
- Gasloze en energiezuiniger woningvoorraad.
- Slim gebruik maken van de beschikbare ruimte in Regio Foodvalley (door kennisuitwisseling en afstemming van beleid en activiteiten).

Producten

- Uitwerking en beleidsmatige borging van de thema's uit de woonagenda 2.0.
- Monitoring van woningbouw en de woningmarkt (i.s.m. Stichting Vastgoedmonitor).
- Uitvoering van verstedelijkingsafspraken met provincies en het Rijk (Woonakkoord-Oost).
- Bijdragen aan opstellen van regionale verstedelijkingsstrategie.

Thema Strategische Agenda	Gemeenten 2021	Gemeenten 2022	Gemeenten 2023	Gemeenten 2024
1.Landbouwtransitie	335.000	285.000	285.000	285.000
Ruimtelijke ordening	335.000	285.000	285.000	285.000
2.Voeding voor een gezond leven	259.000	259.000	259.000	259.000
Voedsel & Eiwittransitie	259.000	259.000	259.000	259.000
3.Energietransitie	154.000	214.000	214.000	250.000
Energie	154.000	214.000	214.000	250.000
4.Human Capital	195.000	195.000	195.000	195.000
Werkgelegenheid	195.000	195.000	195.000	195.000
5.Innovatie,clustervorming en CE	220.000	220.000	220.000	220.000
Economie	220.000	220.000	220.000	220.000
6.Fysieke randvoorwaarden	137.000	137.000	137.000	217.000
Economie	47.000	47.000	47.000	127.000
Mobiliteit	90.000	90.000	90.000	90.000
7.Quality of living	162.500	162.500	162.500	162.500
Ruimtelijke ordening	75.000	75.000	75.000	75.000
Wonen	87.500	87.500	87.500	87.500
Eindtotaal	1.462.500	1.472.500	1.472.500	1.588.500

Tabel 1: Overzicht bijdragen gemeente aan Strategische Agenda 2021-2024

Thema Strategische Agenda	Barneveld	Ede	Nijkerk	Renswoude	Rhenen	Scherpenzeel	Veenendaal	Wageningen
1.Landbouwtransitie	82.143	113.713	26.565	11.743	12.623	6.573	12.238	9.405
Ruimtelijke ordening	82.143	113.713	26.565	11.743	12.623	6.573	12.238	9.405
2.Voeding voor een gezond leven	42.148	84.160	31.231	3.824	14.553	7.180	47.703	28.201
Voedsel & Eiwittransitie	42.148	84.160	31.231	3.824	14.553	7.180	47.703	28.201
3.Energietransitie	25.124	50.171	18.603	1.904	8.674	4.278	28.435	16.810
Energie	25.124	50.171	18.603	1.904	8.674	4.278	28.435	16.810
4.Human Capital	32.458	64.812	19.595	2.945	11.207	5.530	36.736	21.718
Werkgelegenheid	32.458	64.812	19.595	2.945	11.207	5.530	36.736	21.718
5.Innovatie,clustervorming en CE	35.802	71.487	26.528	3.248	12.361	6.099	40.520	23.955
Economie	35.802	71.487	26.528	3.248	12.361	6.099	40.520	23.955
6.Fysieke randvoorwaarden	22.295	44.517	16.520	2.023	7.698	3.798	25.233	14.917
Economie	7.649	15.272	5.667	694	2.641	1.303	8.657	5.118
Mobiliteit	14.646	29.245	10.852	1.329	5.057	2.495	16.576	9.800
7.Quality of living	26.444	52.803	19.595	2.399	9.131	4.505	29.930	17.694
Ruimtelijke ordening	12.205	24.371	9.044	1.107	4.214	2.079	13.814	8.166
Wonen	14.239	28.432	10.551	1.292	4.916	2.426	16.116	9.527
Eindtotaal	266.413	481.662	158.636	28.084	76.246	37.963	220.795	132.701

Tabel 2: Bijdrage per gemeente per onderdeel van de Strategische Agenda voor 2021

Regio Foodvalley

Bezoekadres: Raadhuisstraat 117
6711 DS Ede

Postadres: Postbus 9022
6710 HK Ede

Telefoon: 0318 680 667

Website: www.regiofoodvalley.nl

